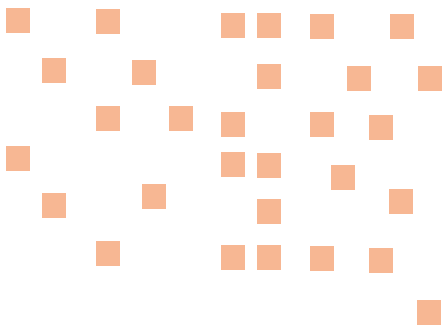

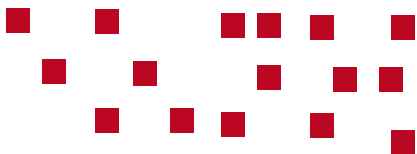
EGIPT

SYTUACJA BEZPIECZEŃSTWA

**Sytuacja bezpieczeństwa i zagrożenia
dla ludności cywilnej.**

**DPU-WIKP-424/86/2024
01.03.2024**

TREŚĆ ZLECENIA

Proszę o informację na temat sytuacji bezpieczeństwa w Egipcie.

INFORMACJE DEMOGRAFICZNE

Ludność: ok. 109.546,720 (dane z 2023 r.).^[1]

Skład etniczny: Egipcjanie 99,7%, inni 0,3%^[2]

Religia: muzułmanie (w większości sunniti) 90%, chrześcijanie (w większości koptowie) 10%^[3]

USTRÓJ I SYTUACJA POLITYCZNA

USTRÓJ

Egipt jest republiką parlamentarną, w której zachowany jest trójpodział władzy, ale z wyraźną dominacją władzy wykonawczej.^[4]

PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY

Egipt podzielony jest na 27 muhafaz (gubernatorstw): Ad Daqahliyah, Al Bahr al Ahmar (Red Sea), Al Buhayrah, Al Fayyum, Al Gharbiyah, Al Iskandariyah (Alexandria), Al Isma'iliyah (Ismailia), Al Jizah (Giza), Al Minufiyah, Al Minya (Minja), Al Qahirah (Cairo), Al Qalyubiyah, Al Uqsur (Luxor), Al Wadi al Jadid (New Valley), As Suways (Suez), Ash Sharqiyah, Aswan, Asyut, Bani Suwayf, Bur Sa'id (Port Said), Dumyat (Damietta), Janub Sina' (South Sinai/Synaj Południowy), Kafr ash Shaykh, Matruh, Qina, Shamal Sina' (North Sinai/Synaj Północny), Suhaj.^[5]

Gubernatorstwa, dzielą się na okręgi, wsie i miasta.^[6]

¹ CIA, The World Factbook, Egypt, 31.01.2024, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/egypt/>

² CIA, The World Factbook, Egypt, 31.01.2024, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/egypt/>

³ CIA, The World Factbook, Egypt, 31.01.2024, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/egypt/>

⁴ Serwis Rzeczypospolitej Polskiej, Egipt 02.2023, <https://www.gov.pl/web/egipt/ie>

⁵ Serwis Rzeczypospolitej Polskiej, Egipt 02.2023, <https://www.gov.pl/web/egipt/ie>

⁶ European Committee of the Regions, Egypt, <https://portal.cor.europa.eu/divisionpowers/Pages/Egypt.aspx>

Podział administracyjny Egiptu. ^[7]

STRUKTURA WŁADZY

Głowa państwa. Na czele państwa stoi prezydent wybierany w wyborach powszechnych, większościowych (w dwóch rundach, jeśli zajdzie taka konieczność). Funkcję tę sprawuje od 2014 r. **Abd al-Fatah as-Sisi** (wybrany ponownie w wyborach w 2018 r.). Kadencja prezydenta trwa 6 lat. ^[8]

Ostatnie wybory prezydenckie odbyły się w Egipcie w dniach 10-12 grudnia 2023 r. Abd al-Fatah as-Sisi uzyskał 39 milionów 702 tysięcy 451 głosów, co stanowi 89,6% biorących udział w głosowaniu (frekwencja wyniosła 66,8 proc). Tym samym Sisi po raz trzeci będzie najważniejszą osobą w Egipcie. Jego kadencja zakończy się w 2030 r. ^{[9][10]}

⁷ Wikipedia, Egypt, administrative divisions - Labels - colored.svg, https://en.wikipedia.org/wiki/File:Egypt,_administrative_divisions_-_Labels_-_colored.svg

⁸ CIA, The World Factbook, Egypt, 31.01.2024, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/egypt/>

⁹ Money, Egipt wybrał prezydenta. Będzie rządzić krajem do 2030 roku, 18.12.2023, <https://www.money.pl/gospodarka/hurghada24-pl/egipt-wybral-prezydenta-bedzie-rzadzic-krajem-do-2030-roku-6975107683412800a.html>

¹⁰ The Guardian, Egypt's Sisi wins third term as president after amending constitution, 19.12.2023, <https://www.theguardian.com/world/2023/dec/19/egypt-2023-presidential-election-results-abdel-fattah-al-sisi-wins-no-challengers>

Rząd i premier. Władzę wykonawczą sprawuje rząd z premierem na czele, który odpowiada przed prezydentem i parlamentem. Ww. mianowany jest przez prezydenta, zatwierdzany przez Izbę Reprezentantów. ^[11]

W chwili obecnej (od czerwca 2018 r.) funkcję premiera sprawuje **Mustafa Madbuli**. ^[12]

Parlament i wybory parlamentarne. Władza ustawodawcza w Egipcie należy do dwuizbowego parlamentu złożonego z **Izby Reprezentantów (Maglis al-Nuwwab)** oraz **Senatu (Maglis asz-Szujuch)**. W Izbie Reprezentantów zasiada 596 posłów, w tym 448 (75%) wybieranych jest w ordynacji większościowej, 120 (20%) z list partyjnych w ordynacji proporcjonalnej, a 28 (5%) mianuje prezydent. Posłowie wybierani są na 5-letnią kadencję. W Senacie zasiada natomiast 300 członków. ^[13]

Ostatnie wybory do Izby Reprezentantów odbyły się w listopadzie 2020 r. Zwyciężyła w nich partia silnie związana z prezydentem as-Sisim **Mustakbal Watan (Przyszłość Narodu)**, która zwiększyła liczbę swoich posłów w parlamencie z 57 do 315. 50 miejsc zdobyła kolejna formacja popierająca prezydenta as-Sisiego, **Hizb asz-Szaab al-Dżumhuri (Republikańska Partia Ludowa)**, natomiast 93 miejsca zdobyli kandydaci niezależni. ^[14]

W sierpniu i wrześniu 2020 r. odbyły się wybory do nowoutworzonego Senatu (wcześniej działający odpowiednik obecnego Senatu, Shura Council, rozwiązany został w 2014 r.; obecnie działający utworzony został na mocy zmian w konstytucji wprowadzonych w 2019 r.). Większość miejsc w Senacie zdobyła partia **Mustakbal Watan**. ^{[15][16]}

Kolejne wybory do obu izb parlamentu przewidziane są na 2025 r. ^[17]

SYSTEM PRAWNY

Egipski system prawny opiera się na europejskich, a przede wszystkim francuskich koncepcjach i metodach prawnych, połączonych z prawem islamskim (szariat). Kodeks cywilny wywodzi się w dużej mierze z Kodeksu Napoleona, jednak kwestie związane z małżeństwem i statusem osobistym opierają się przede wszystkim na prawie religijnym. ^[18]

¹¹ Ahramonline, The first test for Egypt's new PM Madbouly, 29.06.2018, <http://english.ahram.org.eg/NewsContent/1/64/305718/Egypt/Politics-/The-first-test-for-Egypt's-new-PM-Madbouly.aspx>

¹² Ahramonline, The first test for Egypt's new PM Madbouly, 29.06.2018, <http://english.ahram.org.eg/NewsContent/1/64/305718/Egypt/Politics-/The-first-test-for-Egypt's-new-PM-Madbouly.aspx>

¹³ CIA, The World Factbook, Egypt, 31.01.2024, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/egypt/>

¹⁴ Reuters, Pro-Sisi party wins majority in Egypt's parliamentary polls, 14.12.2020, <https://www.reuters.com/article/us-egypt-election/pro-sisi-party-wins-majority-in-egypts-parliamentary-polls-idUSKBN2802T3>

¹⁵ Ahramonline, Egypt's NEA announces results of Senate election run-offs, 16.09.2020, <http://english.ahram.org.eg/NewsContent/1/64/383249/Egypt/Politics-/Egypt's-NEA-announces-results-of-Senate-election-ru.aspx>

¹⁶ Global Data on National Parliaments, Egypt, https://data.ipu.org/node/53/elections?chamber_id=7293160%25

¹⁷ CIA, The World Factbook, Egypt, 31.01.2024, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/egypt/>

¹⁸ CIA, The World Factbook, Egypt, 31.01.2024, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/egypt/>

KARA ŚMIERCI

Prawo egipskie przewiduje 104 przestępstwa (wymienione w Kodeksie karnym, Prawie Antyterrorystycznym, Wojskowym Prawie Sądowniczym oraz Ustawie antynarkotykowej), które są karane śmiercią.^[19] Zalicza się do nich m.in.: zabójstwo dokonane z premedytacją, zabójstwo związane z przestępstwem lub podpaleniem, uprowadzenie kobiety w drodze oszustwa lub przymusu, któremu towarzyszy przemoc seksualna. Ponadto na karę śmierci mogą być skazane osoby za przestępstwa zagrażające bezpieczeństwu państwa.^[20]

Według Amnesty International, egipskie sądy wydają wyroki śmierci po rażąco niesprawiedliwych procesach. Egzekucje często przeprowadzane są potajemnie. Władze nadużywają także Nadzwyczajnych Sądów ds. Bezpieczeństwa Państwa do ścigania aktywistów i krytyków rządu. Zdarza się, że sądy wydają wyroki śmierci w masowych procesach, doprowadzając do gwałtownej eskalacji liczby egzekucji.^{[21][22]}

Według ostatniego, dostępnego raportu Amnesty International, w 2022 r. liczba egzekucji wykonanych w Egipcie znacznie spadła porównaniu z 2021 r. (z co najmniej 83 do 24). Jednocześnie w 2022 r. na najwyższy wymiar kary skazano co najmniej 538 osób (w 2021 r. było to 356 osób).^[23]

SYTUACJA BEZPIECZEŃSTWA

CHARAKTERYSTYKA SYTUACJI BEZPIECZEŃSTWA

Egipt od 2015 r. jest członkiem koalicji pod egidą Arabii Saudyjskiej prowadzącej walkę w Jemenie przeciwko rebelianckiemu ruchowi Hutich, który zajął znaczną część jemeńskiego terytorium. Egipt udziela antyhutickiej koalicji wsparcia z powietrza i morza. Żadne działania w ramach tego konfliktu nie toczą się na terytorium Egiptu.^{[24][25][26]}

W gubernatorstwie Synaj Północny działa dżihadystyczne ugrupowanie **Wilajat Sina' (Wilayah Sina', czyli „Prowincja Synaj”)**.^[27] Ww. organizacja w listopadzie 2014 r. uznała zwierzchność Państwa Islamskiego i w związku z tym znana jest także pod nazwą **Państwo Islamskie – Prowincja Synaj** (ang. **Islamic State – Sinai Province, IS-SP** lub **ISSP**).

¹⁹ Reprive, Page 1 The Death Penalty in Egypt – Ten Years After the Uprising, 2021, <https://reprive.org/uk/2021/05/24/the-death-penalty-in-egypt-ten-year-after-the-uprising/>

²⁰ Artykuły 77, 89, 230, 233, 234/2, 257, 290, 33, 251, 167, 294, 35A (bis) Kodeksu Karnego Egiptu

²¹ HRW, World Report 2022 – Egypt, 13.01.2022, <https://www.ecoi.net/en/document/2066548.html>

²² Amnesty International, Death Sentences and Executions 2021, 05.2022, <https://www.ecoi.net/en/document/2073393.html>

²³ Amnesty International (AI), Death Sentences and Executions 2022, 05.2023, <https://www.ecoi.net/en/document/2091962.html>

²⁴ Arab Center Washington DC, Egyptian-Saudi Relations: Strategic Ties with Some Political Strains, 09.02.2021, <https://arabcenterdc.org/resource/egyptian-saudi-relations-strategic-ties-with-some-political-strains/>

²⁵ Middle East Eye, Who has joined the Saudi-led anti-Houthi coalition and why?, 31.03.2015, <https://www.middleeasteye.net/news/who-has-joined-saudi-led-anti-houthi-coalition-and-why>

²⁶ Reuters, Egypt extends participation in Yemen conflict, 22.01.2017, <https://www.reuters.com/article/us-yemen-security-egypt/egypt-extends-participation-in-yemen-conflict-idUSKBN1560RS>

²⁷ Arab News Network, Sisi and the farce of counter-terrorism in Egypt, 20.05.2022, <https://www.arabnewsnetwork.ps/sisi-and-the-farce-of-counter-terrorism-in-egypt/>

Grupa działa przede wszystkim w północnej i wschodniej części Synaju, na pograniczu egipsko-palestyńskim, lecz w ostatnich latach przeprowadzała ataki także w Kairze, Dolinie Nilu i w Strefie Gazy. Głównym celem ataków ugrupowania są służby bezpieczeństwa oraz wojsko Izraela i Egiptu, a także chrześcijanie, oraz – choć w mniejszym stopniu – cudzoziemscy turyści. ^[28]

Egipskie siły bezpieczeństwa od 2018 r. prowadzą zintensyfikowaną kampanię antyterrorystyczną na Synaju, której celem jest zlikwidowanie Wilajatu Sina'. Pomimo działań wojska i służb bezpieczeństwa, ww. ugrupowanie, mimo ponoszonych strat, nadal jest aktywne. ^{[29][30][31]} 7 maja 2022 r., kilka dni po tym, jak prezydent Egiptu Abdel Fatah al-Sisi stwierdził, że terroryzm na Synaju jest bliski wykorzenia, Państwo Islamskie w Prowincji Synaj (ISSP) przeprowadziło największy atak terrorystyczny w Egipcie od lipca 2020 r. Bojownicy ISSP zabili jedenastu egipskich żołnierzy i zranili co najmniej pięciu innych w wojskowym punkcie kontrolnym w pobliżu przepompowni wody w prowincji Ismaili. ^[32]

Aktualna sytuacja w Izraelu i na Okupowanych Terytoriach Palestyńskich negatywnie wpłynęła na poziom bezpieczeństwa w regionach przygranicznych Egiptu. W odpowiedzi na trwający konflikt w Strefie Gazy, który wybuchł w październiku 2023 r., w prowincjach Synaj Północny i Synaj Południowy zostały zwiększone środki bezpieczeństwa. Wkrótce po rozpoczęciu izraelskiej ofensywy wojskowej po atakach Hamasu z 7 października armia egipska wysłała posiłki wojskowe w obszar przygraniczny. Władze Egiptu skupiły się na wspólnej granicy ze Strefą Gazy, szczególnie na obszarze w pobliżu przejścia granicznego w Rafah, aby zapobiec możliwej infiltracji bojowników i zarządzać przyszłymi przesiedleniami ludności cywilnej ze Strefy Gazy do Egiptu. ^{[33][34]} Tymczasem w październiku 2023 r. zgłoszono uderzenia dronów w Taba, w pobliżu granicy Egiptu z izraelskim portem Ejlat nad Morzem Czerwonym. Do podobnych incydentów doszło w kurorcie Nuweiba nad Morzem Czerwonym, na północ od Dahab. ^{[35][36]}

Według danych ACLED (Armed Conflict Location and Event Data Project), organizacji pozarządowej specjalizującej się w gromadzeniu, analizie i mapowaniu danych o konfliktach, w 2022 r. w Egipcie doszło do około 186 incydentów związanych z bezpieczeństwem, (tj. starć zbrojnych, eksplozji, aktów przemocy wobec ludności cywilnej, zamieszek itp.), w których zginęły co najmniej 273 osoby (bojownicy, służby

²⁸ US Department of State, Country Report on Terrorism 2019 - Chapter 4 – North Sinai, 24.06.2020, <https://www.ecoi.net/en/document/2032502.html>

²⁹ US Department of State, Country Report on Terrorism 2019 - Chapter 4 – North Sinai, 24.06.2020, <https://www.ecoi.net/en/document/2032502.html>

³⁰ Geneva Academy, The War Report: Non-International Armed Conflict to Continue in Sinai?, 11.2019, <https://www.geneva-academy.ch/joomla2tools-files/docman-files/Non-International%20Armed%20Conflict%20To%20Continue%20In%20Sinai%20.pdf>

³¹ US Department of State, Country Report on Terrorism 2019 - Chapter 4 – North Sinai, 24.06.2020, <https://www.ecoi.net/en/document/2032502.html>

³² Jamestown Foundation, Can the Egyptian Military and Tribal Militias Curb Islamic State in Sinai Province's Eleven-Year Insurgency?, Terrorism Monitor Volume: 20 Issue: 13, 01.07.2022, <https://www.ecoi.net/en/document/2075974.html>

³³ Crisis24, Egypt: Heightened security likely in Sinai Peninsula through January /update 3, 28.12.2023, <https://crisis24.garda.com/alerts/2023/12/egypt-heightened-security-likely-in-sinai-peninsula-through-january-update-3>

³⁴ El Pais, Egypt ramps up border security in the face of Israeli assault on Rafah, 13.02.2024, <https://english.elpais.com/international/2024-02-13/egypt-ramps-up-border-security-in-the-face-of-israeli-assault-on-rafah.html>

³⁵ Australia: Smart Traveller, Egypt, 05.01.2024, <https://www.smarttraveller.gov.au/destinations/africa/egypt>

³⁶ UK FCO, Egypt Travel Advice, 12.01.2024, <https://www.gov.uk/foreign-travel-advice/egypt>

bezpieczeństwa i cywile), a w 2023 – w 21 incydentach zbrojnych zginęło 21 osób (bojowników, przedstawiciele służb bezpieczeństwa i cywilów).^[37]

Najwięcej tego typu incydentów zarejestrowano w gubernatorstwie Północnego Synaju i graniczącej z nim Ismailii.^[38]

USTAWODAWSTWO SPECJALNE

Aktualnie stan wyjątkowy i godzina policyjna obowiązuje w gubernatorstwie Synaj Północny.^{[39][40]}

WPŁYW KONFLIKTU NA SYTUACJĘ LUDNOŚCI CYWILNEJ

Według informacji ACLED, w 2022r.w różnego rodzaju aktach przemocy zginęło 33 cywilów, głównie z rąk Państwa Islamskiego na Półwyspie Synaj, zaś w 2023 r. - odnotowano 12 ofiar śmiertelnych, głównie z powodu nadużycia władzy ze strony służb bezpieczeństwa w różnych regionach Egiptu.^[41]

RODZAJE ZAGROZEŃ DLA CYWILÓW ZWIĄZANE Z KONFLIKTEM

OFIARY DZIAŁAŃ WOJENNYCH

W dniu 14 września 2022 r. egipskie siły zbrojne przeprowadziły naloty wymierzone w Państwo Islamskie w Gilbana (Synaj Północny), w wyniku których zginęło 3 cywilów (w tym 2 dzieci).

W dniu 23 czerwca 2022 r. w wyniku ostrzału egipskich sił zbrojnych został zabity cywil. Celem ataku było Państwo Islamskie w Rafah. Pocisk przypadkowo spadł na restaurację w Sheikh Zuwayid.

W bazie danych ACLED nie ma informacji o przypadkach śmierci cywilów w 2023 r., które byłyby skutkiem działań sił zbrojnych Egiptu, jednakże w styczniu 2023 r. eksplozja miny na Synaju zabiła troje dzieci.^[42]

OFIARY DZIAŁAŃ PARTYZANCKICH

W Egipcie dochodzi do sporadycznych ataków zbrojnych na ludność cywilną dokonywanych przez bojowników Państwa Islamskiego. Ich efektem są ofiary

³⁷ ACLED, Egypt, Battles, Explosions, Violence against civilians, Riots, 01.01.2022-31.12.2023, <https://acleddata.com/dashboard/#/dashboard>

³⁸ ACLED, Egypt, Battles, Explosions, Violence against civilians, Riots, 01.01.2022-31.12.2023, <https://acleddata.com/dashboard/#/dashboard>

³⁹ UK FCO, Egypt Travel Advice, 12.01.2024, <https://www.gov.uk/foreign-travel-advice/egypt>

⁴⁰ Australia: Smart Traveller, Egypt, 05.01.2024, <https://www.smarttraveller.gov.au/destinations/africa/egypt>

⁴¹ ACLED, Egypt, Battles, Explosions, Violence against civilians, Riots, 01.01.2022-31.12.2023, <https://acleddata.com/dashboard/#/dashboard>

⁴² ACLED, Egypt, Battles, Explosions, Violence against civilians, Riots, 01.01.2022-31.12.2023, <https://acleddata.com/dashboard/#/dashboard>

śmiertelne wśród przypadkowych osób, jak również ludzi podejrzewanych przez PI o nich o współpracę z egipskimi siłami zbrojnymi. Niekiedy ofiarami ataków padają także Koptowie. Według ACLED w ciągu ostatnich dwóch lat zginęło w nich w sumie 19 osób, większość w 2022 r. ^[43]

OFIARY DZIAŁAŃ ODWETOWYCH

Egipska Agencja Bezpieczeństwa Narodowego jest oskarżana o szereg pozasądowych egzekucji, do których doszło w ostatnich latach w ramach działań na rzecz zwalczania terroryzmu w kraju. ^{[44][45]} Przykładowo, w dniu 2 lipca 2022 r. egipskie siły zbrojne i nieznana milicja plemienna dokonały egzekucji cywila kilka godzin po aresztowaniu go w Bir Al-Abd (Biear Al Abd, Północny Synaj), oskarżając go o współpracę z Państwem Islamskim. ^[46]

SYTUACJA HUMANITARNA W STREFACH KONFLIKTU

Według HRW, w trakcie trwania konfliktu zbrojnego na Synaju Północnym armia egipska bezprawnie eksmitowała dziesiątki tysięcy mieszkańców, niszcząc ich domy, gospodarstwa i źródła utrzymania. Według oświadczeń władz Egiptu eksmisje i wyburzenia były konieczne ze względów bezpieczeństwa w związku z przedłużającą się walką z grupą zbrojną Wilajat Sina'.^[47] 17 sierpnia 2022r. wojsko egipskie zrównało z ziemią wiele gospodarstw w okolicach miejscowości Romana na Północnym Synaju. ^[48]

PRZEMOC WOBEC LUDNOŚCI CYWILNEJ NIEZWIĄZANA Z KONFLIKTEM

TERRORYZM

Egipt cechuje wysokie ryzyko wystąpienia zamachów terrorystycznych. Regionem największego ryzyka jest półwysep Synaj, lecz ataki terrorystyczne mogą wydarzyć się w dowolnym miejscu na terenie kraju. ^[49] Obok obiektów rządowych i policyjnych, punktów kontrolnych, celami terrorystów stają się także miejsca kultu, transport publiczny, hotele, ośrodki wypoczynkowe i ambasady. ^[50] Istnieje zwiększone zagrożenie atakami terrorystycznymi w miejscach kultu religijnego lub wokół nich oraz podczas świąt religijnych, takich jak Ramadan i okres Bożego Narodzenia (w tym Boże Narodzenie koptyjskie), kiedy to grupy terrorystyczne czasami wzywają do

⁴³ ACLED, Egypt, Battles, Explosions, Violence against civilians, Riots, 01.01.2022-31.12.2023, <https://acleddata.com/dashboard/#/dashboard>

⁴⁴ EUAA – European Union Agency for Asylum (formerly: European Asylum Support Office, EASO), Egypt as a Country of Origin; Migration Drivers Report, 07.2022, <https://euaa.europa.eu/publications/migration-drivers-report-egypt-country-origin>

⁴⁵ HRW, World Report 2022 – Egypt, 13.01.2022, <https://www.ecoi.net/en/document/2066548.html>

⁴⁶ ACLED, Egypt, Violence against civilians, 01.01.2022-31.12.2023, <https://acleddata.com/dashboard/#/dashboard>

⁴⁷ HRW, Egypt: Massive Sinai Demolitions Likely War Crimes, 17.03.2021, <https://www.hrw.org/news/2021/03/17/egypt-massive-sinai-demolitions-likely-war-crimes>

⁴⁸ ACLED, Egypt, Strategic developments, 01.01.2022-31.12.2023, <https://acleddata.com/dashboard/#/dashboard>

⁴⁹ UK FCO, Egypt Travel Advice, 12.01.2024, <https://www.gov.uk/foreign-travel-advice/egypt>

⁴⁹ UK FCO, Egypt Travel Advice, 12.01.2024, <https://www.gov.uk/foreign-travel-advice/egypt>

⁵⁰ Overseas Security Advisory Council (OSAC), Egypt Country Security Report, 29.07.2021, <https://www.osac.gov/Content/Report/f9535564-b44b-40f6-971b-1c31033d9a55>

ataków. W Egipcie istnieje zwiększone zagrożenie atakami terrorystycznymi na chrześcijan koptyjskich. ^{[51][52]}

Organizacji Wilajat Sina' przypisuje się odpowiedzialność za najkrwawszy zamach w historii Egiptu – atak w listopadzie 2017 r. na suficki meczet w wiosce al-Rawda w Synaju Północnym, w którym zginęło ponad 300 osób. Grupa także wzięła na siebie odpowiedzialność za zamach, do którego doszło w październiku 2015 r. na rosyjski samolot wiozący turystów z Szarm el-Szejk, w którym zginęło 231 osób. ^[53] Organizacja niejednokrotnie przeprowadzała również ataki na chrześcijańskie cele, w tym zorganizowała dwa zamachy w Niedzielę Palmową w 2017 r. na kościoły w Tancie i Aleksandrii, w których zginęło odpowiednio 30 i 17 osób, we wrześniu 2017 r. atak na autobus wiozący pielgrzymów do klasztoru w pobliżu al-Minji, w którym zginęło 29 osób. ^[54]

W 2022 r. i 2023r. nie odnotowano ataków terrorystycznych o masowej skali. ^[55]

POZAPRAWNE EGZEKUCJE, UPROWADZENIA, POGROMY

W Egipcie istnieje stosunkowo duże zagrożenie porwaniami ze strony grup działających w Afryce Północnej, pochodzących w szczególności z Libii, Mauretanii i Sahelu. Zarówno **Al Kaida w Islamskim Maghrebie** (AKIM), jak i grupy powiązane z Państwem Islamskim przenikają przez nieszczelne granice, stanowiąc realne zagrożenie. Ofiarami ugrupowań terrorystycznych są w tym przypadku obcokrajowcy, urzędnicy państwowi i cywile. Powodem jest chęć uzyskania korzyści finansowych i wywarcia nacisków politycznych. ^{[56][57]}

W Egipcie zdarzają się również pozaprawne zabójstwa ze strony służb bezpieczeństwa m.in. policji. Baza danych ACLED wspomina o kilku przypadkach śmierci cywilów, którzy zginęli z rąk policjantów w 2023 r. ^[58] Dodatkowo dnia 8 października 2023 r. doszło do zabójstwa obcokrajowców – funkcjonariusz egipskiej policji zastrzelił w Aleksandrii dwóch izraelskich turystów oraz egipskiego przewodnika. Trzeci turysta został ranny. ^[59]

PRZEMOC STOSOWANA W TRAKCIE DEMONSTRACJI I PROTESTÓW

Zgodnie z egipskim prawem, zgromadzenia więcej niż dziesięciu osób są zabronione, chyba że powiadomiono wcześniej Ministerstwo Spraw Wewnętrznych. ^[60]

⁵¹ UK FCO, Egypt Travel Advice, 12.01.2024, <https://www.gov.uk/foreign-travel-advice/egypt>

⁵² Australia: Smart Traveller, Egypt, 05.01.2024, <https://www.smarttraveller.gov.au/destinations/africa/egypt>

⁵³ US Department of State, Country Report on Terrorism 2018 - Chapter 5 - Islamic State-Sinai Province, 01.11.2019, <https://www.ecoi.net/en/document/2019451.html>

⁵⁴ US Department of State, Country Report on Terrorism 2018 - Chapter 5 - Islamic State-Sinai Province, 01.11.2019, <https://www.ecoi.net/en/document/2019451.html>

⁵⁵ ACLED, Egypt, Battles, Explosions, Violence against civilians, Riots, 01.01.2022-31.12.2023, <https://acleddata.com/dashboard/#/dashboard>

⁵⁶ UK FCO, Egypt Travel Advice, 12.01.2024, <https://www.gov.uk/foreign-travel-advice/egypt>

⁵⁷ Overseas Security Advisory Council (OSAC), Egypt Country Security Report, 29.07.2021, <https://www.osac.gov/Content/Report/f9535564-b44b-40f6-971b-1c31033d9a55>

⁵⁸ ACLED, Egypt, Violence against civilians, 01.01.2022-31.12.2023, <https://acleddata.com/dashboard/#/dashboard>

⁵⁹ UK FCO, Egypt Travel Advice, 12.01.2024, <https://www.gov.uk/foreign-travel-advice/egypt>

⁶⁰ Australia: Smart Traveller, Egypt, 05.01.2024, <https://www.smarttraveller.gov.au/destinations/africa/egypt>

Od wstrząsów politycznych, do których doszło na początku 2011 r., protesty miały miejsce na terytorium całego Egiptu, w tym w Kairze, Aleksandrii, Suezie, Port Saidzie i Ismailii. Jakkolwiek od 2014 r. stały się one mniej powszechne, nadal występują. Zdarza się, że manifestacje stają się brutalne oraz przeradzają się w starcia ze służbami bezpieczeństwa. ^{[61][62]}

Największe ryzyko wystąpienia protestów istnieje w największych miastach Egiptu, tj. Kairze, Aleksandrii, Suezie, Port Saidzie i Ismailii. W trakcie demonstracji może dochodzić do starć pomiędzy rywalizującymi ze sobą protestującymi lub siłami bezpieczeństwa doprowadzając do ofiar śmiertelnych i obrażeń. W przeszłości podczas protestów dochodziło także do napaści seksualnych na kobiety. ^[63]

W ostatnim czasie w odpowiedzi na wydarzenia w Izraelu i Okupowanych Terytoriach Palestyńskich w Egipcie odbyły się liczne demonstracje i protesty, m.in. po piątkowych modlitwach. ^[64]

PRZESTĘPCZOŚĆ ZORGANIZOWANA

Wskaźnik przestępczości w Egipcie jest generalnie niski. Niemniej jednak mogą się zdarzyć przestępstwa z użyciem przemocy, takie jak napady z bronią w rękę, kradzieże samochodów, napaści na tle seksualnym i włamania. ^[65]

PRAWNE I PRAKTYCZNE ASPEKTY DOTYCZĄCE ZMIANY MIEJSCA POBYTU

PRZEPISY REGULUJĄCE SWOBODĘ PRZEMIESZCZANIA SIĘ

Prawo zapewnia swobodę ruchu wewnętrznego, podróży zagranicznych, emigracji i repatriacji, a rząd generalnie respektuje te prawa, choć z pewnymi wyjątkami, dotyczącymi m.in. potencjalnych uchodźców i osób ubiegających się o azyl. Obywatele i cudzoziemcy nie mogą podróżować po obszarach wyznaczonych jako strefy wojskowe, co motywowane jest względami bezpieczeństwa. ^[66]

Na Synaju Północnym znajduje się 12 stałych punktów kontroli bezpieczeństwa, w czasie nasilających się operacji przeciw ugrupowaniom zbrojnym tymczasowo wznoszone są kolejne (nawet od 150 do 200), co powoduje poważne utrudnienia dla lokalnej ludności. ^[67]

⁶¹ Freedom House, Freedom in the World 2018 - Egypt, 16.02.2018, <http://www.refworld.org/docid/5a8aedfaa.html>

⁶² HRW, Protests Still Scare Egypt's Government, 13.10.2020, <https://www.hrw.org/news/2020/10/13/protests-still-scare-egypts-government>

⁶³ Australia: Smart Traveller, Egypt, 05.01.2024, <https://www.smarttraveller.gov.au/destinations/africa/egypt>

⁶⁴ UK FCO, Egypt Travel Advice, 12.01.2024, <https://www.gov.uk/foreign-travel-advice/egypt>

⁶⁵ UK FCO, Egypt Travel Advice, 12.01.2024, <https://www.gov.uk/foreign-travel-advice/egypt>

⁶⁶ US Department of State, 2022 Country Report on Human Rights Practices: Egypt, 20.03.2023, <https://www.ecoi.net/en/document/2089216.html>

⁶⁷ Arab Reform Initiative, The Egyptian Army's Counterinsurgency: History, Past Operations, and the Sinai Campaign, 13.10.2023, <https://www.arab-reform.net/publication/the-egyptian-armys-counterinsurgency-history-past-operations-and-the-sinai-campaign/>

Konstytucja Egiptu stwierdza, że: „Żadnemu obywatelowi nie można zabronić opuszczenia terytorium państwa”. Niemniej jednak mężczyźni, którzy nie odbyli obowiązkowej służby wojskowej, nie mogą wyjechać za granicę ani wyemigrować (w egipskich dowodach tożsamości istnieje adnotacja odnośnie uregulowania stosunku do służby wojskowej). Ponadto wciąż rosnąca liczba działaczy na rzecz praw człowieka, dziennikarzy, członków partii politycznych, blogerów i naukowców została w ostatnich latach poddana arbitralnym zakazom podróży międzynarodowych. Jednocześnie zagraniczni naukowcy lub aktywiści byli wydalani lub odmawiano im wjazdu do Egiptu. ^[68]

Dodatkowo, w przypadku obywateli w wieku od 18 do 40 lat, władze wymagają aby uzyskali oni zgodę Ministerstwa Spraw Wewnętrznych na podróż do 16 krajów: Gwinei, Indonezji, Iraku, Izraela, Jordanii, Libanu, Libii, Malezji, Kataru, RPA, Korei Południowej, Sudanu, Syrii, Tajlandii, Turcji i Jemenu. Egzekwowanie tych przepisów jest jednak sporadyczne. Zamierzeniem tych rozporządzeń jest utrudnienie obywatelom przyłączania się do grup terrorystycznych i powstrzymanie ucieczki przestępców. ^[69]

MIGRACJE WEWNĘTRZNE

Współcześnie presja demograficzna, ubóstwo, wysokie bezrobocie i fragmentacja odziedziczonych gruntów motywują Egipcjan, głównie młodych mężczyzn, do migracji wewnętrznej z obszarów wiejskich i mniejszych obszarów miejskich w regionie Deltę Nilu oraz biedniejszych obszarów wiejskich na południu do Kairu, Aleksandrii i innych ośrodków miejskich na północy. Znacznie mniejsza liczba osób migruje do obszarów Morza Czerwonego i Synaju. ^[70]

WEWNĘTRZNI UCHODźCY

Ataki grup zbrojnych na Synaju, rządowe operacje antyterrorystyczne, a wcześniej rozbiórka domów wzdłuż granicy z Gazą w latach 2013-2018 stanowią główne czynniki odpowiedzialne za wewnętrzne przesiedlenia w Egipcie. ^[71]

Według danych Centrum Monitorowania Przesiedleń Wewnętrznych, na koniec 2021 r. w Egipcie było 3181 przesiedleńców (IDP) z powodu konfliktów i 1100 z powodu klęsk żywiołowych. ^[72]

UCHODźCY W KRAJACH SĄSIEDNICH

Uważa się, że na Egipcjan, którzy migrują za granicę, mają wpływ przede wszystkim czynniki ekonomiczne i chęć znalezienia pracy. Dodatkowo sytuacja w zakresie

⁶⁸ US Department of State, 2022 Country Report on Human Rights Practices: Egypt, 20.03.2023, <https://www.ecoi.net/en/document/2089216.html>

⁶⁹ US Department of State, 2022 Country Report on Human Rights Practices: Egypt, 20.03.2023, <https://www.ecoi.net/en/document/2089216.html>

⁷⁰ CIA, The World Factbook, Egypt, Demographic profile, 31.01.2024, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/field/demographic-profile/>

⁷¹ IDMC – Internal Displacement Monitoring Centre (formerly Global IDP Project), Severity of Internal Displacement 2021 Report, 11.2021, <https://www.ecoi.net/en/document/2063299.html>

⁷² EUAA – European Union Agency for Asylum (formerly: European Asylum Support Office, EASO), Egypt as a Country of Origin; Migration Drivers Report, 07.2022, <https://euaa.europa.eu/publications/migration-drivers-report-egypt-country-origin>

przestrzegania praw człowieka w Egipcie ma wpływ na wielu Egipcjan pragnących podróżować do krajów UE+. Na decyzję o emigracji wpływ ma także sytuacja bezpieczeństwa w Egipcie. ^[73]

Według najnowszych danych opublikowanych przez Międzynarodową Organizację ds. Migracji (IOM), w Libii przebywało 117.156 egipskich migrantów między grudniem 2021 r. a styczniem 2022 r. Ww. stanowili drugą co do wielkości populację migrantów w tym kraju (18% ogółu migrantów). 52% egipskiej populacji migrantów mieszka w Libii na wschodzie kraju, podczas gdy 43% mieszka na zachodzie, a 5% na południu. ^[74] Egipcjanie są najczęstszą narodowością wykrywaną na szlaku śródziemnomorskim – stanowią 20% wykrytych w ciągu pierwszych pięciu miesięcy 2022 r. osób. ^[75]

PODSUMOWANIE

Egipt jest republiką parlamentarną, na czele której stoi prezydent.

Od lutego 2018 r. władze Egiptu prowadzą na półwyspie Synaj (głównie w północnej części gubernatorstwa Synaj Północny i w jego wschodniej części, na granicy z Izraelem), intensywne operacje wojskowe. Ich celem jest zlikwidowanie działającej na tym obszarze organizacji Państwo Islamskie Prowincja Synaj. Ludność cywilna mieszkająca na półwyspie Synaj jest sporadycznie narażona na ryzyko przypadkowej śmierci w wyniku ostrzału, jak również porwań oraz akcji odwetowych bojowników i sił zbrojnych. Zagrożenie to nie ma charakteru powszechnego, a jedynie incydentalny. W 2022 r. oraz 2023 r. odnotowano pojedyncze takie przypadki, a sytuacja z roku na rok poprawia się.

W pozostałych regionach Egiptu nie toczą się żadne konflikty o charakterze zbrojnym.

Prawo egipskie przewiduje karę śmierci. Orzeczone kary są wykonywane.

⁷³ EUAA – European Union Agency for Asylum (formerly: European Asylum Support Office, EASO), Egypt as a Country of Origin; Migration Drivers Report, 07.2022, <https://euaa.europa.eu/publications/migration-drivers-report-egypt-country-origin>

⁷⁴ EUAA – European Union Agency for Asylum (formerly: European Asylum Support Office, EASO), Egypt as a Country of Origin; Migration Drivers Report, 07.2022, <https://euaa.europa.eu/publications/migration-drivers-report-egypt-country-origin>

⁷⁵ EUAA – European Union Agency for Asylum (formerly: European Asylum Support Office, EASO), Egypt as a Country of Origin; Migration Drivers Report, 07.2022, <https://euaa.europa.eu/publications/migration-drivers-report-egypt-country-origin>

ZASTRZEŻENIE

Niniejsze opracowanie tematyczne zostało przygotowane przez Wydział Informacji o Krajach Pochodzenia Urzędu do Spraw Cudzoziemców na potrzeby prowadzenia postępowań w sprawach o udzielenie ochrony międzynarodowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Opracowanie na temat sytuacji bezpieczeństwa może być pomocne w szczególności w sprawach rozpatrywanych w oparciu o **art. 15 pkt. 3 oraz art. 18 pkt. 1. Ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium RP z dn. 13 czerwca 2003 z późn. zmianami.**

Treść opracowania nie przesądza jednak o wyniku decyzji w indywidualnym postępowaniu administracyjnym, gdyż zawsze brana jest pod uwagę całość zgromadzonego materiału dowodowego i indywidualny charakter sprawy.

Informacje zamieszczone w niniejszym opracowaniu pochodzą w większości z publicznie dostępnych źródeł. Zostały one zebrane i opracowane przy zachowaniu zasady neutralności i obiektywizmu, a także z dołożeniem najwyższej staranności – tak, by odzwierciedlały aktualny w chwili publikacji opracowania stan wiedzy na prezentowany temat, a także pochodziły z różnych źródeł.

Terminologia użyta w niniejszym opracowaniu nie jest terminologią prawniczą. Określenia takie jak „prześladowanie”, „dyskryminacja”, „konflikt” itp. używane mogą być, za materiałami źródłowymi, w znaczeniu potocznym i nie są tożsame z definicjami podanymi w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Niniejsze opracowanie zawiera wyłącznie informacje, poglądy i opinie prezentowane przez autorów materiałów źródłowych. Oświadczenia i oceny zawarte w niniejszym opracowaniu nie są i nie mogą być uważane za oświadczenia i oceny własne Urzędu do Spraw Cudzoziemców. Niniejsze opracowanie nie jest także i nie może być uważane za jakąkolwiek deklarację polityczną polskich władz.

Urząd do Spraw Cudzoziemców nie ponosi odpowiedzialności prawnej za publikowane w opracowaniu treści ani nie jest zobowiązany do publikacji jego aktualizacji, a także nie ponosi odpowiedzialności za sposób wykorzystania udostępnionych informacji.

Informujemy, że autorskie prawa majątkowe do niniejszego opracowania, w tym prawo do jego rozpowszechniania i publicznego udostępniania w Internecie, przysługują wyłącznie Urzędowi do Spraw Cudzoziemców (adres: ul. Koszykowa 16, 00-564 Warszawa; NIP: 5262548316; REGON: 017315012).

BIBLIOGRAFIA:

1. ACLED, Egypt, Battles, Explosions, Violence against civilians, Riots, 01.01.2022-31.12.2023, <https://acleddata.com/dashboard///dashboard>
2. ACLED, Egypt, Battles, Explosions, Violence against civilians, Riots, 01.01.2022-31.12.2023, <https://acleddata.com/dashboard///dashboard>
3. ACLED, Egypt, Strategic developments, 01.01.2022-31.12.2023, <https://acleddata.com/dashboard///dashboard>
4. ACLED, Egypt, Violence against civilians, 01.01.2022-31.12.2023, <https://acleddata.com/dashboard///dashboard>
5. Ahramonline, Egypt's NEA announces results of Senate election run-offs, 16.09.2020, <http://english.ahram.org.eg/NewsContent/1/64/383249/Egypt/Politics-/Egypts-NEA-announces-results-of-Senate-election-ru.aspx>
6. Ahramonline, The first test for Egypt's new PM Madbouly, 29.06.2018, <http://english.ahram.org.eg/NewsContent/1/64/305718/Egypt/Politics-/The-first-test-for-Egypt-s-new-PM-Madbouly.aspx>
7. Amnesty International (AI), Death Sentences and Executions 2022, 05.2023, <https://www.ecoi.net/en/document/2091962.html>
8. Amnesty International, Death Sentences and Executions 2021, 05.2022, <https://www.ecoi.net/en/document/2073393.html>
9. Arab Center Washington DC, Egyptian-Saudi Relations: Strategic Ties with Some Political Strains, 09.02.2021, <https://arabcenterdc.org/resource/egyptian-saudi-relations-strategic-ties-with-some-political-strains/>
10. Arab News Network, Sisi and the farce of counter-terrorism in Egypt, 20.05.2022, <https://www.arabnewsnetwork.ps/sisi-and-the-farce-of-counter-terrorism-in-egypt/>
11. Arab Reform Initiative, The Egyptian Army's Counterinsurgency: History, Past Operations, and the Sinai Campaign, 13.10.2023, <https://www.arab-reform.net/publication/the-egyptian-armys-counterinsurgency-history-past-operations-and-the-sinai-campaign/>
12. Artykuły 77, 89, 230, 233, 234/2, 257, 290, 33, 251, 167, 294, 35A (bis) Kodeksu Karnego Egiptu
13. Australia: Smart Traveller, Egypt, 05.01.2024, <https://www.smartraveller.gov.au/destinations/africa/egypt>
14. Australia: Smart Traveller, Egypt, 05.01.2024, <https://www.smartraveller.gov.au/destinations/africa/egypt>

15. CIA, The World Factbook, Demographic profile, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/field/demographic-profile/>
16. CIA, The World Factbook, Egypt, 31.01.2024, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/egypt/>
17. Crisis24, Egypt: Heightened security likely in Sinai Peninsula through January /update 3, 28.12.2023, <https://crisis24.garda.com/alerts/2023/12/egypt-heightened-security-likely-in-sinai-peninsula-through-january-update-3>
18. El Pais, Egypt ramps up border security in the face of Israeli assault on Rafah, 13.02.2024, <https://english.elpais.com/international/2024-02-13/egypt-ramps-up-border-security-in-the-face-of-israeli-assault-on-rafah.html>
19. EUAA – European Union Agency for Asylum (formerly: European Asylum Support Office, EASO), Egypt as a Country of Origin; Migration Drivers Report, 07.2022, <https://euaa.europa.eu/publications/migration-drivers-report-egypt-country-origin>
20. European Committee of the Regions, Egypt, <https://portal.cor.europa.eu/divisionpowers/Pages/Egypt.aspx>
21. Freedom House, Freedom in the World 2018 - Egypt, 16.02.2018, <http://www.refworld.org/docid/5a8aedfaa.html>
22. Geneva Academy, The War Report: Non-International Armed Conflict to Continue in Sinai?, 11.2019, <https://www.geneva-academy.ch/joomlatools-files/docman-files/Non-International%20Armed%20Conflict%20To%20Continue%20In%20Sinai%20.pdf>
23. Global Data on National Parliaments, Egypt, https://data.ipu.org/node/53/elections?chamber_id=7293160%25
24. HRW, Egypt: Massive Sinai Demolitions Likely War Crimes, 17.03.2021, <https://www.hrw.org/news/2021/03/17/egypt-massive-sinai-demolitions-likely-war-crimes>
25. HRW, Protests Still Scare Egypt's Government, 13.10.2020, <https://www.hrw.org/news/2020/10/13/protests-still-scare-egypts-government>
26. HRW, World Report 2022 – Egypt, 13.01.2022, <https://www.ecoi.net/en/document/2066548.html>
27. IDMC – Internal Displacement Monitoring Centre (formerly Global IDP Project), Severity of Internal Displacement 2021 Report, 11.2021, <https://www.ecoi.net/en/document/2063299.html>
28. Jamestown Foundation, Can the Egyptian Military and Tribal Militias Curb Islamic State in Sinai Province's Eleven-Year Insurgency?; Terrorism Monitor Volume: 20 Issue: 13, 01.07.2022, <https://www.ecoi.net/en/document/2075974.html>
29. Middle East Eye, Who has joined the Saudi-led anti-Houthi coalition and why?, 31.03.2015, <https://www.middleeasteye.net/news/who-has-joined-saudi-led-anti-houthi-coalition-and-why>

30. Overseas Security Advisory Council (OSAC), Egypt Country Security Report, 29.07.2021, <https://www.osac.gov/Content/Report/f9535564-b44b-40f6-971b-1c31033d9a55>
31. Overseas Security Advisory Council (OSAC), Egypt Country Security Report, 29.07.2021, <https://www.osac.gov/Content/Report/f9535564-b44b-40f6-971b-1c31033d9a55>
32. Reprieve, Page 1 The Death Penalty in Egypt – Ten Years After the Uprising, 2021, <https://reprieve.org/uk/2021/05/24/the-death-penalty-in-egypt-ten-year-after-the-uprising/>
33. Reuters, Egypt extends participation in Yemen conflict, 22.01.2017, <https://www.reuters.com/article/us-yemen-security-egypt/egypt-extends-participation-in-yemen-conflict-idUSKBN1560RS>
34. Reuters, Pro-Sisi party wins majority in Egypt's parliamentary polls, 14.12.2020, <https://www.reuters.com/article/us-egypt-election/pro-sisi-party-wins-majority-in-egypts-parliamentary-polls-idUSKBN2802T3>
35. Serwis Rzeczypospolitej Polskiej, Egipt 02.2023, <https://www.gov.pl/web/egipt/ie>
36. UK FCO, Egypt Travel Advice, 12.01.2024, <https://www.gov.uk/foreign-travel-advice//egypt>
37. UK FCO, Egypt Travel Advice, 12.01.2024, <https://www.gov.uk/foreign-travel-advice//egypt>
38. US Department of State, 2022 Country Report on Human Rights Practices: Egypt, 20.03.2023, <https://www.ecoi.net/en/document/2089216.html>
39. US Department of State, Country Report on Terrorism 2018 - Chapter 5 - Islamic State-Sinai Province, 01.11.2019, <https://www.ecoi.net/en/document/2019451.html>
40. US Department of State, Country Report on Terrorism 2019 - Chapter 4 – North Sinai, 24.06.2020, <https://www.ecoi.net/en/document/2032502.html>
41. Wikipedia, Egypt, administrative divisions - Labels - colored.svg, https://en.wikipedia.org/wiki/File:Egypt,_administrative_divisions_-_Labels_-_colored.svg